٦ تموز — ٣٣٨ — ◆ چهارشنبه ◆ تموز — ٢٠ — ١٩٢٢ — ایکنجی سنه

مدیر مسئولی : حافظ ابراهیم

اداره خانه : صلامینوس جاده‌سنده
ایقتربو لیه‌نوس نومرو : ٢

ایشچیلرك منافعنه عائد مقالاته ستونلریمز آچیقدر

* * *

درج ایدلمه‌ین مقالات اعاده ایدلمز

ΓΕΝΗ ΖΙΑ
Γραφεῖα : ὁδὸς Σαλαμῖνος, 2

نسخه‌سی [٣٠] لپتادر

بوتون دنیا ایشچیلری برلەشیکز

یکی ضیا

١٩٢١

◆ عموم ایشچیلرك منافعنه خادم هفته‌ده ایکی دفعه نشر اولنور تورکجه غزته‌در ◆

نومرو : ٤٢ Ἀριθμὸς 42

آبونه شرائطی

سنه‌لك ٢٠ دراخمی
آلتی آیلغی ١٠ «
خارج ایچون سنه‌لکی ٢٥ دراخمی

* * *

اعلانات ایچون مدیریته مراجعت ایدلملیدر

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

نسخه‌سی [٣٠] لپتادر

СОФИЯ

حسنی فؤاد یولداشك مقاله‌سی

کچن هفته بولغارستان قومونیست مبعوثلرندن حسنی فؤاد یولداشدن غزته‌مزه مخصوص اولمق اوزره قومونیزم و ملتجیلك حقنده جانلی بر مقاله آلدق. چوق قیمتلی بولدیغمز بو فکرلری غزته‌مزه درج ایدرکن عمله‌لك نظر دقتنی جلب و عزیز یولداشمزه تشکر ایدرز .

قومونیستلك و ملتجیلك

صوك عصرلرده ملتجیلك بتون دنیا یوزنده‌کی انسانلری آزغین بر ایصیتمه کبی یاقالامشدر . اوته‌دنبری محاربه‌لرك اصل سبی ایلری کلیرلر ایله زنکینلرك نفوذ و قازانجنی چوغالتمق قوتلشدیرمك‌در ا بو مقصده ایرمك ایچون اسکی زمانلرده دین مسئله‌لری محاربه‌لرده وسیله اولمشدر . صوك زمانلرده ایسه آرتق سرمایه صاحبلری بربرلرینك‌ده النده‌کنه کوز دیکن حیدودلر کبی آرالرنده خیرلیتی‌بی آزیقنجه بر دیندن بولنمش اوله‌لری اسکی واسطه‌یی مودادن دوشورمش اونك یرینه بر ملت غیرتی یرلشدیرمشدر .

آوروپا ملتجیلك آتشی ایله بالخاصه یاقین شرقده ـ فیرلداغنی چوره‌رك میدانلری یاقوب تمزله‌مشدر . بالقانلر بو آتشك سونمز بر اوجاغی حالنه کلمش و دائمی صورنده یانوب قاورولمشدر . پارچه‌له بولونن مملکتلری مستملکه درکه‌سنه دوشوره بیلمك ایچون اورالرده یاشایان ملتلره اشیلانان ملتجیلك غیرتی بسیله‌نمش و آتش متمادیاً کورولکنمشدر .

تورك ، یونان ، صرب ، بولغار رومان ، آرناوود و قاره ، طاغلیلرك فقیر ایشچی و اورته حالی خلقی قانلری ایله بالقانلرك اوواو وادیلرینی طوفان یرینه چویرمشلردر .

دون کچیردیکمز بیوك یانغیندن ـ اوروپا حربندن صوکرا بو آتش تکرار پارلامق اوزره بر کنارده یانغنه دوام ایتدیرلمکده‌در . آناطولی ـ زاکیه ـ یونان محاربه‌سی بو دفعه عمومی جهنمی حربنك قونداغی کبی تعلجیلی آلاو و دومانلر صاچمقده‌در . عمومی حرب تهلکه‌سی کوندن کونه بتون دنیا ایشچیلری اوزرینه مشئوم قنادلرینی آچیور . چونکه حرب اولورسه طرفدن [illegible] غوائل باصدیریله‌جق دیکر طرفدن ده (اك مهمی) النده سرمایه و مال اولانلر او ساعت اونلرك فیأتی کوکلره قدر یوکسه‌لده بیله‌جکلردر . حرب باشلادیغی کون مغازه‌سنی قاپایانلرك بر قاچ وقت صوکرا (٥٠) غروشلق مالاری (٥٠٠) لیرا اوله‌جق حالبوکه بتون عمرنده جابالایوب (٥٠٠) غروش بریکدیرمش اولان ایشچیلر حربدن دونوب کلدکلری وقت که بیلیرلر و خرج ایتمدیلر صندقلرنده‌کی (٥٠٠) غروشك (٥) غروشه کچدیکنی کوره‌جکلردر . قازانان و غائب ایدنلر ایشته بو ایکی صنف انسانلردر . ملت و حکومت قازانمش و غائب ایتمش بوندن زنکینلر متأثر اولمازلر . فقط ملت و حکومت قازانسه‌ده غائب‌ده ایتسه مصرفی اوده‌مك اوزره ویرکیلر آلتنده أزیله‌جك فقیر ایشچی و اورته حالیلردر .

بزم بولغارستان حربی غائب ایتدی فقط اولجه مملکتمزده سیره‌ك کوروله بیلن زنکینلرك شمدی قوجامان بر سورویسی وار . میلیونجیلرمز بر ایکی دانه‌دن بر قاچ یوزه چیقدی . بوکا مقابل ایسه آچ و ایشسز قالمق نه اولدیغنی بك بیلمه‌ین ایشچی و اورته حالی اصناف و کویلولرمز درینلکی کوزی قارارمان بر سفالت اوچورومنك کنارندن صارقش بولنیورلر ..

زنکینلر ملتجیلك بایراغنی ملی حکومت اداره‌سنده ایکن ثروت یاپمق و موقع قاپمق ایچون واسطه اوله‌رق قوللانیرلر . باشقه بر ملتك حاکمیتی آلتنه دوشدکلری زمانده مختلف صورتله منفعتلرینه آلت ایتمك اوزره یه بو بایراغی اویناتیرلر ؛ فقط فقیر ایشچی و اورته حالی ملت کندیسنه خیانت و اونلری ایش باشنده بولدان چوربابجی ، پارتیزانلره صاتمقدن باشقه مهارت کوسترمزلر .

تورکیا اداره‌سنده ایکن ایشچی و کویلی مسلمانلری دیکر ملتلرك فقراسیله برابر بابالرندن قالمه کوله‌لر کبی أزه‌ن بك و پاشالر . حکومت بشقه ملتك بورژووالری النه کچینجه اونلرك اك صادق بر آلتی اولمش و یالکز کندی ملکلرینی ، چفتلکلرینی مبعوثلق و مفتیلك موقعلرینی الدن چیقارمامق ایچون عقله کله‌دك خیانتلرو رزالتلر یاپمشلردر . اونلر چورباجیلرینك کوزینی بیلدیرنی ، بو لکله خفیه‌لك خدمتنه کیرمك ایچون ملتجیلك رولنی کیزلیجه کوشه‌لرده اوینارلر . حقیقتده ایسه حکومته کچن شیطان بیله اولسه اوکنده سجده‌یه واریرلر . بزم بولغارستان مسلمان ایشچیلرینك بوخصوصده قرق سنه‌لك آجی تجربه‌لریمز وار بو تجربه‌لرك قامچیسی آلتنده اویاندق تورك بورژووالری ایله آرامزده‌کی کوپرولری ییقدق ـ یالانجی ملتجیلکه قارشی قومونیزم بایراغنی آچدق . شورالر اداره‌سی قوتولونجه‌یه قادار بولغار آرقداشلریمز ایله برابر صاواشوب اوغراشمغه یمین و قرار ویردك . بو صاواشده بتون دنیا ایشچیلری ، فقیر و اورته حالی خلق کتله‌لری بزمله‌در قازاندیغمز وقت هر کوی و قصبه‌نك اداره‌سی ، اهالینك سچدیکی شورانك الده اولاجقدر . هر ملتك حقی و حریتی کندیسنه ویریله‌جك ، هر کس کندی دیلی ایله اوقویه‌جق ، اکمکه سعادته ایریشه‌جك و حرب اژدرهاسنه قوربان ویرمه‌دن یاشامغه نائل اوله‌جقدر

ملتجیلرك ملی حکومتلری بونلری کندی ملتلرینه ویرممشدر ، و ویره‌مز . انکلیزلر دنیایه حاکم و زنکین بر حکومته صاحب اولمقله برابر [illegible] خالص الدم انکلیز ایشچی و فقراسنك اولدیکی کورولمکده‌در . یونانستانده ـ یونان ، تورکیاده‌ده تورك فقرا و ایشچیلرینك سفالتنی کوز اوکنه کتیریکز . شو صورتله دنیاده ملتلر دکل اولوب اوله‌جغی ایکی ملت واردر . فقیر ایشچی و اورته حالیلر ملتی ایله زنکین و حاضرجیلر ملتی . بونلردن برنجیسی پك غلبه‌لك و هر یرده عینی صورتله ازیلمکده‌در . ایکنجیسی هر یرده ایشچی و اورته حالیلرك صیرتنده یاشار و اونلری حرب میدانلرنده قانه بوغار .

دنیاده ایکی‌ده اداره واردر : بری قومونیست شورالر اداره‌سی . اوته‌کی‌ده ملتجیلرك یوروتدیکی بورژوا ـ دەموقراسی اداره‌سی‌در . بونلردن برنجیسی بتون ملتلر ایشچیلرینه حریت و مساوات تأمین ایدر . حدودلری قالدیرر ، هر کسی وجدانه کوره دیننده و دیلنده سربست براقیر . یالکز اورته‌لنی صویوب صوغانه چویرن قاپیتالیست بورژووالری هانکی ملتدن اولورسه اولسون اورته‌دن قالدیرر

ایكنجی اداره ایسه ایچنده یاشادیغمز جهنملری بزه حاضرلایان بورژوا ملتجیلر اداره‌سیدر. بو جهنمده یالكز قاپیتالیست بورژوالر زبانیلر قدر راحت و قوتلی درلر. فقیر ایشجی و اورته حاللیلری قیزغین حرب قطرانده قایناديرلر. سفالتك غیا قویولرینه طولدیررلر. اكمك ایچون آیاقلانیر، كوندهلكلرینك آرتمه‌سنی ایسترلرسه اونلره زقوم كبی قورشون و سونكو یه‌دیررلر.

قهر اولسون بورژوا ملتجیلر اداره‌سی!

بو كون یونانستانده حكومتی ایش باشنده طوتان مبعوث رأیلری ارەسنده تورك چورباجی مبعوثلرینك رأیلری پك مهم بر یر طوتیور. فقط اونلر بو رأیلرینی فقیر ایشجی و اورته حاللیلرك فائده‌سنه دكل یالكز تجار و چفتلك صاحبی كشیزاده‌لرك منفعتنه (خیانته مقابل) صاتیورلر. اونلرك ارقه‌سنه دوشوبده سراب پشنده قوشان یولجیلر كبی آچ و صوسز اولمه‌یكز. قومونزم ییلدیزی قورتولوش یولنده رهبركز اولسون. یونانستان قومونیست پارتیسنك شانلی بایراغی آلتنه قوشكز، اورادەكی بركزی طوتیكز. یونانلی قومونیست آرقداشلر حق طوغری سویله‌یوب، یازدقلری ایچون حبسخانه‌لره دوشدیلر. جانلرینی فدا ایده‌رك قهرمانلغه مثال كوستردیلر. اونلر ایله ال اله ویریكز ایشجی انسانلرك قورتولوشی ایچون صوك و قطعی ووروشی هانكی ملتدن اولورسه اولسون ملعون بورژوالرك صورتنه چارپاجق اولان منظم قومونیست فعالیتنه حاضر اولكز.

بو صوك بوغوشمه‌ده ایشجیلر غائب ایدرلرسه یالكز اللرو ایاقلرنده‌كی زنجیرلری غائب ایده‌جكلردر. قازاندقلری وقت ایسه ملتلره قارداشلق، ایشجی و اورته حاللیلره اكمك، معارف و سعادت كتیره‌جك اولان قورتاریجی قومونیست – شورالر اداره‌سنی قوراجقلردر.

یشاسون بالقانلرده‌كی ملتلرك قورتولوشی اوغرنده اشكنجه و فلاكتلره كوكس كرن قومونیست پارتیلری.

سوفیه ۱۴ حزیران ۱۹۲۲
بلغارستان قومونیستلرندن
شمنی و روسجق مبعوثی
حسنی فؤاد

توتون مركز جمعیتی پروتستوسی

توتون مركز جمعیتی باش وكیل پروتوپاپاداكیس افندی‌یه بر تلغراف پروتستوسی چكه‌رك اسكیجه تلغراف مدیریتندن شكایت و مركز جمعیتی تلغرافلرینی هفته‌ده بركون اعطا ایلدیكندن طولایی تجزیه‌سنی طلب ایتمشدر. توتون تجارلرینك فعالیتنی كورملی‌كه حكومتك رسمی مأمورلرینی‌ده آلت ایده‌رك توتون عمله‌لرینك مركزی مراسله‌سنی قطع ایدیورلر.

تنقیدلریمز ۱،

كیزلی اللر

درامه‌ده صارای قلوب رئیسی غیناریس ایله دیكر ارقداشلرینك ونیزه‌لوس پارتیسی آكلاشدقلری تحقق ایتمشدر. شمدی‌یه قدر عمله ماسكه‌سی آلتنده درامه‌لی ارقداشلرمز ارەسنده تفرقه حصولنه چالیشان بو كیزلی اللر، بو تجارلرك آلتی افندیلر شمدی‌ده انتخابات اوله‌جغی وسیله‌سیله ونیزه‌لوس پارتیسنه انتساب ایتمشدر. اللری كبی وجدانلری‌ده قاره اولان صاریلرك هر فنالغی یاپه‌جقلری طبیعی‌در. انتخاباتده شو و بو فرقه‌یه انتساب ایتمك، شو ویا بونك آلتی اولمق اسكی خویلریدر. جان چیقار خوی چیقماز دیرلر صاریلرده اویله.. بز درامه‌لی عمله ارقداشلره بو مسئله حقنده كوزلرینی درت آچمه‌لرینی و آرقه‌دن ووریمغی پك اعلا بیلن صاریلرك طوزاقلرینه دوشمه‌ملرینی توصیه ایده‌رز.

صاریلر ایسته‌دكلری كبی پروپاغاند یاپسونلر. فقط بر ایكی راقی ایچنجه حقیقتی اولدیغی كبی سویله‌ینلری اولدقندن، آغزینی ایچه طوتامایانلری بر [illegible] صكره پك چابوق فوپالرینی آكلارز. هایدی صاریلر چالیشك باقالم عمله‌یی الدانه‌بیلیرمیسكز؟.

محبوس آرقداشلریمزه یاردیم ایدیكز..

آمریقا معدن كموری عمله‌سی غره‌وی

مختلف شهرلرده اختلال – عسكرده سوق ایدلمش – نه‌دن قورقیورلر؟

اولجه تجارلرك تكلیفی ایله ساعتلرك تزییدی، یومیه‌لرك تنقیصی مسئله‌سندن دولایی غره‌و اعلان ایده‌ن آمریقا كمور معدنی عمله‌لری وسیله‌سیله اوزون مقالات نشر ایده‌ن آمریقا غزته‌لری پك یاقینده كمور دپولرنده بر درهم كمور قالمیه‌جغندن و نهایت بتون اقتصادیاتك دوراجغندن بحث ایدیورلر. آمریقا حكومتی تجارلرك منفعتنی محافظه ایچین عمله غره‌وینك تعطیل ایدلمسنه چالیشمقده‌در. غره‌وجیلر حكومتك بو صورتله بورژوا طبقه‌سنی حمایه ایلدیكنی كورمرك مدهش حاضرلقلره باشلامشلردر. مختلف مملكتلرده عمله ایله پولیس آره‌سنده مصادمه‌لر باشلامشدر. هه‌رنیت و هیورونوا قصبه‌لرنده اولجه اجرا ایدیلن قانلی نمایشدن صوكرا قولاراوو و دیكر قصبه‌لرده كمور فابریقه‌لرینه هجوم ایده‌ن عمله هم فابریقه‌یی تخریب هم‌ده دمیر یوللرینی، كوپریلری تخریب ایلمشلردر. بو صورتله مركز حكومتله علاقه‌یی كسمك فكرنده بولونیورلر. قولورادو والیسی ملیس تشكیلاتی ایله عمله‌لری تسكین ایتمكه اوغراشمقده‌در.

یكی ضیانك تفرقه‌سی: ۷

یكی مجادله‌لره دوغرو!

تهلكه، اوزرینه جلب ایدر.

آلمانیاده‌كی مارت وقعه‌لری، ایشجی صنفنك اوك صفی و پروله‌تر ایلری قوللرینك (یعنی قومونیست پارتیلرینك)، قالابالق ایشجی خلق آیاقلانمازدن اول دوشمان طرفندن مجادله‌یه كیرمكه مجبور ایدلمسنده بیوك تهلكه اولاجغنی كوسترمكده‌درلر. قومونیست بین‌المللی تهلكه‌یه معروض قالمش اولان اورته آلمانیا ایشجیلرینك امدادینه قوشان بوتون آلمانیانك یوز بیكلرله ایشجیلرینی، سه‌وینجله سلاملار.

ایشته ایشجیلكلك تهلكه‌یه اوغرامق قورقوسی اولان قسمنی قورومق اوزره، بوتون بر مملكت، حتی بتون دنیا ایشجیلرینك آیاقلانماسنده، بو تساندده، بربرینی طوتمقده و آرقداشلق غیرتنده، قومونیست بین‌المللی غلبه‌نك یولنی كورمكده‌در.

قومونیست بین‌المللی تهدید آلتنده‌كی قارداشلرینی قورومه‌یه قوشان ایشجی خلق كتله‌لرینك اوكنه كچن آلمان متحد قومونیست پارتیسنی سلاملار.

لكن عینی زمانده قومونیست بین‌المللی بتون دنیا ایشجیلرینه آچیق و آشكار اوله‌رق شو حقیقتی‌ده سویله‌مه‌یی كندینه بورج بیلیر:

پیشدار قطعه‌لری (یعنی قومونیست پارتیلری) مجادله‌یی صاواشدقلری و بو مجادله بتون ایشجی صنفنك سفربر حالنه كیرمه‌سنی یاقینلاشدیره‌جغی تقدیرده بیله، اوك صف (قومونیست پارتیسی) اونوتمامالی‌دركه، او باشلی باشنه قطعی چارپیشمالره كیرمكدن چكینمك لازمدر.

پروله‌تریا اوردوسنك ایلری قولی مجادله‌یه یالكز اوله‌رق كیرمكه مجبور ایدلدیكی وقت دشمانله مسلح اوله‌رق چارپیشمه‌دن چكینمه‌لیدر. چونكه پروله‌تریا صنفی سلاحلی آق خاصه چته‌لرینه قارشی غلبه‌یی آنجق كندی خلق كتله‌لری واسطه‌سیله تأمین ایده‌بیله‌جكدر.

اكر او چوقلق تشكیل ایدر بر كتله حالنده چیقامایاجقسه، پروله‌تریا پیشداری سلاحسز بر آزلق كبی سلاحلی دوشمانه قارشی دورمامالیدر. مارت مجادله‌لری بر درس دها ویردیلركه قومونیست بین‌المللی بو درس اوزرینه بتون دنیا ایشجیلرینك دقت نظرلرینی جلب ایدر:

قومونیست پارتیلری، كنیش ایشجی كتله‌لرینی اوكمزده‌كی چارپیشمالره هر كون دوام ایدوب آردی آراسی كسیلمه‌ین و دائما سرتله‌شوب كنیشله‌ین بر انقلاب آكیتاسیونی ایله حاضرلامالیدرلر.

اونلر مجادله‌یه اك كنیش خلق كتله‌لری طرفندن آكلاشیلابیله‌جك آچیق ایستكلرله كیرمه‌لیدرلر. دوشمانك سوق‌الجیش پلاننه قارشی ایشجی صنفی كندی طرفندن دها عاملانه و دها مكمل بر پلان چیقارمالیدر. پروله‌تریا پیشدارلرینك جسارتی و مجادله‌یه حاضر اولمسی كفایت ایتمز. مجادله‌یی اویله حاضرلامالی، اویله

– مابعدی وار –

مسلك حكایه‌لرندن :

بشلر غره‌وی

اشتغالات مساعیدن اوصانمش اولان بش آرقداش كیجه‌نك برنده غره‌وه قرار ویردیلر . صباح اولنجه هركس یرلی برینه كیده‌رك اوكونك ایشی كورولمیه‌جكندن بلا پروا اویقویه یاتدیلر . لكن بش كشیدن ازغیری بر « بی طرف ! » وضعیته قارشودن نكهبان اولور . اویقویه یاتانلر ـ غالباً سائقهٔ مراق ایله اوچ كون اوچ كیجه كیرپیك كیرپیكه كتیره‌مدكلرندن آره‌لرنده شویله‌جه بر محاوره كچر . . بری دیركه :

— آرقداشلر بوراده بوشنه یاتیورز اساساً اویقوده طوتمیور كیده‌لم « باب عنایته » یالواره‌لم كوچك بر ضم ایله ایشه باشلایالم . دیكری ایسه :

— جانم صانكه نه اولاجق آرقداشلردن ایكیسی حالا اویقویه قالمشلر ظن ایدرسه‌م اونلرك بو اویقودن قالقه‌جقلری ده یوق . . میدان بزم‌در دورمایالم ! . . بی طرفده :

— ألبته ده ذاتاً بن ده شوراده هیچ بر شیئه قاریشمیورم و ایشده‌ده مداخله‌م یوقدر . بناءً علیه ایشی بر حسن نتیجه‌یه ربط ایده‌لم . هپسی بردن :

— های های !

دیرلر .

ایچلرندن بر دردنجی واردی‌كه بو ایشده هیچ بر مداخله‌سی اولمامسنه رغماً آرقداشلرینه خطاب ایده‌رك :

— یا اونلر ؟ . .

— اونلر اویورلر . .

— جانم بوكون اویورلر آما بارین اویانه‌جقلر دكلی ؟ .

— اویاندقلری زمان مخمور كوزلریله بلكه بزی كوره‌مزلرده . . .

— جانم اویله شیمی اولور ؟

مذاكره مذاكره اوستنه نهایت « موشكافانه ! منصفانه ! » ایش كورلمك اوزره « نكهبان » ك ایشه مداخله ایتمسنه قرار ویریلیر .

⁂

برقاچ كون بویله مرور ایتدكدن صوكرا ایشه مباشرت ایدیلیر . فقط اولكی وضعیته نظراً شمدیكی حال بش بدتر . . ایچلرندن بریسی بوقدار آغیر یوكه دایانامیه‌رق :

— ایش اون سكز ساعته چیقدی . دیزلرم چوكدی ، كوزلرم كورمز اولدی دیر دیمز ، بی طرف :

سرخوش ایدم آیدم
بن بو ایشدن جایدم

ترانه‌سنه‌ده‌م طوتار . اوته‌كی‌ده وضعیتك زاكتنی درك ایده‌رك بالطوبی اوموزه پابوچلری آیاغنه كچیره‌رك آرقه قپودن جیجوز . .

ایشته بو صیره‌ده یكدیكرینه متقابل هجوم باشلار . كورولتی فضله‌لاشیر بزده اویقودن اویانیرز .

آرقداشم بر مراق :

— بو كورولتی نه ؟

— نه اولاجق قاپان قاپانه پایلاشامیورلر ! . .

— نه‌بی ؟ . .

— بر دفینه بولمشلرده اونی ! .

— جانم نه دفینه‌سی بو ؟ .

— كورمزمیسك طوپلامقدن كمینك كوزی چیقمش . كمینك بلی قوپمش كیمی‌ده جاده‌بی طوتمش . .

سن حالا اویو . .

نی یاوروم نی
سلامتله نی . .

***

بر بر قالفه‌لری غره‌وی

كچن هفته دوام ایتمكده اولدیغنی یازدیغمز بر بر قالفه‌لری غره‌وی اسبابی حقنده آتیده‌كی معلومات آلنمشدر .

۱ ـ قالفه‌لر جمعیتنك اوسته‌لر جمعیتی طرفندن قبول ایدلمه‌سی و بعدما اوسته‌لرك قالفه‌یه احتیاجلری اولدیغی زمان مركز جمعیتنه مراجعت ایتمه‌لری .

۲ ـ تراش فیأتلرینه ضم ایدیلن مقدار نظر دقته آلنه‌رق قالفه‌لره هیچ اولمازسه یوزده (۳۰) ضم اجراسی

۳ ـ اصلی فیأتدن فضله پاره ویرن مشتریلرك بو فضله‌نك قالفه‌لره بخشیش اولمق اوزره تركی و اوسته‌لر طرفندن آلنمه‌مسی . .

بربر اوسته‌لرندن بر قسمی بو موادی قبول ایتمش دیكرلری ایسه رد ایله‌مرلردر . اكر یارینه قادار مسئله حل ایدلمزسه عمومی غره‌و اعلان ایدیله‌جكدر بو خصوصده آلاجغمز معلوماتی تكرار یازه‌جغز .

محترم قارئلریمزه ! .

آرقداشلر .

حكومتك نشر ایتدیكی قانون موجبنجه كچن نسخه‌دن اعتباراً غزته‌مزی (۳۰) لیپتایه صاتدیرمغه باشلادق . بوندن متأثر دكلز . چونكه پك اعلا تقدیر ایده‌رزكه توتون عمله ارقداشلریمز بزم یالكز اونلرك منفعتی ایچین چالیشدیغمزی تقدیر ایدرلر .

یونانستانده یكانه توركچه عمله غزته‌سی اولان یكی ضیایی یشاتمق هپمزك ، بتون عمله‌نك شرف مسئله‌سیدر . اعتراف ایده‌لم‌كه بز عمله‌مزده بو بیوك غیرتی كوره‌میورز ، غزته‌سز بر جمعیت دیلسز بر ادم كبی اولدیغنه كوره كندی لسانمزله بر غزته نشر ایدلدیكی تقدیرده بتون مسلمان عمله‌لرینك دیلسز قالاجغی طبیعیدر .

ارزو ایده‌رزكه یكی ضیا اودرجه فضله بر صاتیش یاپسین‌كه اونی هر كون چیقاره‌لم . بتون عمله‌لر ایشچی و یومیه‌جیلر كندیلرینك بر دانه غزته‌سی اولان و بورژوا غزته‌لری كبی سرمایه‌دارلرك پاره‌سی ایله چیقمایان غزته‌مزی جان و كوكلدن حمایه ایتملی و هر طرفده اوقوتملی‌در .

بزم غزته‌مز كویلی ، ایشچی و عمله غزته‌سی اولدیغنه كوره یالكز سزك غیرتكزه دایانیور . سز بزه ویررسه‌كز ، سز بزی حمایه ایدرسه‌كز بزده سزك حقوقكزی مدافعه یولنده هیچ بر فداكارلقدن چكنمه‌یز .

بر چوق ارقداشلر یكی ضیانك هر كون چیقارمه‌مزی ایستیورلر . بونك ایچین بر چوق یرلردن مكتوبلرده آلدق . فقط ایلك نسخه‌سندن بری فداكارلقدن چكنمه‌ین یكی ضیا « یومی » اولمق ایچون سزه مراجعت ایده‌جكدر . اكر غزته‌كزی هر كون كورمك و اوقومق ، حقوقكزی هر كون مدافعه ایتدیرمك ایسترسه‌كز فضله فداكارلق ایدیكز .

« یكی ضیا » انجق ینه تكرار ایده‌لم سزه استناد ایدیور . سز معاونت ایدر ، هر طرفده صاتیلمسنی تأمین ایدرسه‌كز یاقین بر آتیده هر كونده چیقابیلیر . غیرت بزدن حمایه سزدن ارقداشلر . . .

ـ یكی ضیا هیئت تحریریه‌سی ـ

درامه‌لی آرقداشلره ! .

صاری جمعیتك درامه‌ده فعالیته باشلادیغنی خبر آلیورز . بو حریفلرك عمله‌یی بوزغونه اوغراتمقدن بشقه هیچ بر مقصدلری اولمدیغی و وجدانلرینك تجارلر طرفندن پاره ایله صاتین آلنمش اولدیغنی بیلدیكمز جهتله نظر دقتكزی جلب ایده‌رز . تجارلر بو صورتله عمله اوزرنده بر قورقو و بر تأثیر اویاندیرمق ایستیورلر . فقط امین اولابیلیرلركه درامه‌نك جسور و قهرمان عمله‌سنی قورقوتمق پك كوچدر .

تجارلرك بوراده تعقیب ایتدكلری مانورایی شمدیدن كوز اوكنده بولندیرمق جمعیتمز اطرافنده صاغلام و قوتلی بر صورتده یرلشمك و اك بیوك بر اتحاد ایله جمعیتمزی قوتلندیرمك وظیفه‌مزدر . دقت ایده‌لم‌كه یارین آولانمش و ا لادلریمزله عائله‌مزك كچینه‌جكی اولان اكمكی صاریلرك كیرلی اللرینه دوشورمش اولمیه‌لم . درامه‌لی آرقداشلر دقت ایدك . . چونكه آلچاقلق ایش باشنه كچدی . حرب باشلادی .

مرتبلر غره‌وی

« اوپنیون » غزته‌سی مرتبلرینك غره‌و اعلان ایتمسی اوزرینه « لاوه‌ردار » اندهپانداش ، « پوألو » غزته‌لری اوپنیونی تحكیم ایتمك اوزره كندی مرتبلرینه (لوقاود) اعلان ایتمشلردر . عمله بو مسئله‌دن خبردار اولونجه همان غره‌وده‌كی ارقداشلرینه التحاق ایتمشلر و هفته‌ده (۳) كون انتشار ایدن آوانتی غزته‌سی یومی چیقارمغه باشلامشلردر . آلدیغمز معلوماته كوره مرتبلر بر ایكی كونه قدر قشاملری انتشار ایتمك اوزره فرانسزجه بر غزته چیقاره‌جقلردر .

توتون عمله جمعیتی بو مسئله اوزرینه بر بیانامه نشر ایدرك موسوی عمله‌نك آوانتی غزته‌سنی هر كون آلارق اوقومه‌لرینی توصیه ایتمشدر .

پروتستو

حفظی آرقداشه وقوعبولان تجاوز اوزرینه یونانستان توتون عمله مركزی اجرا هیئتی كرك درامه والی عمومیسنه و كرك داخلیه نظارتنه بر پروتستو كوندرمش و مجرملرك تجزیه‌سنی طلب ایتمشدر .

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

حالا قرون وسطی باربارلغی ! .

عمله‌یه دائما خیر وخواه کوردیکمز—درامه پولیس مدیری افندیدن
عدالت و سرعت بکله‌یورز—درامه‌لی ارقداش نیچون دوکولمش—
صاریلر و تجارلر عمله‌یی قورقوتمقمی ایسته‌یورلر—مملکتك
آسایشنی محافظه‌یه مأمور اولانلرك غیر قانونی حرکتی—
ژاندارمه ضابطی نه‌لر بوروطلامش ؟—عدالت ایستیورز

کچن هفته صوك دقیقه‌ده آلدیغمز بر مکتوب درامه‌ده تجارلرك سفیل بر آلتی اولان صاری قلوب رئیـسی غوناریسك (نظر دکمه‌سون) بر قاچ کلخانبکی ایله برلشه‌رك وژاندارمه‌لری کندی فکرینـه آلت ایده‌رك حفظی آرقداشـمزی دوکدردیکندن بحث ایدیوردی .

الك وحشی مملکتلرده بیله قرون وسـطی‌یه عائد اولان دایاق و صوپا قالقدیغی حالده حالا درامه‌ده ژاندارمه‌لر طرفـدن تطبیق ایدلدیکـنی کورمك جداً آغلانه‌جق بر حالدر .

بزه حریت و سربستی وعد ایدن حکومت بو یولده حرکت ایدن و یالکز اونه‌کینك بریکینك آلتی اولان ژاندارمه‌لرك بو غیرقانونی حرکتلری قارشوسنده بر آز حجاب دویملی‌در .

وقعه شو صورتله اولمشدر :

حفظی ارقداش یوقاریده اسـمی کچن تجار آلتی طرفندن ژاندارمه‌لره کوسترلمش و هیـچ بر سـبب قانونی اولمدیغی حالده توقیف ایدلدیکی کبی ژاندارمه قوغوشـنده‌ده مدهـش بر صورتده دوکولمشدر . وقعه‌دن خبر آلان درامه توتون جمعیتی هیئت اداره‌سی ارقداشمزك توقیفی سببنی صورمق و کندیسنی کورمك اوزره قره غوله مراجعت ایتمشلرسه‌ده پولیس مدیرینك درامه‌ده بولنمامسندن استفاده ومملکتده حاکم یکانه کسیلان ژاندارمه ضابطی طرفندن حقارتله رد ایدلمشلردر . بر ساعت صکره حبسخانه‌یه نقل ایدیلن ارقداشمزه یتاق و ییه‌جك کوتوره‌ن جمعیت هیئتی ارقداشـمزك بر چوق یرلرنده چوروکلر و بالخاصه بر کوز بنك کنـارنده خائجه اورولمش بر یومروق نشانی کورمشلردر . آکلاشیلان ارقداشمز ژاندارمه‌لر طرفندن سویلدیکمز کبی مدهش و فجیع بر صورتده، انصافسزجه دوکولمشدر .

او کیجه عائله‌سندن ایری معصوم اولدیغی حالده حبسخانه کوشه‌سنده قالان ارقداشمزی ایرتسی صباح زیارته کلن جمعیت هیئتنه ژاندارمه ضابطی :

— آغا کزی کورمکه‌می کلدیکز. ایـدر توقیفی اسبابنی مدعیٔ عمومی‌یه صورارسکز دیه‌رك استهزا و حقارت ایتدکدن ماعدا! اجینه‌جق حالده بولنان ارقداشمزه دوقتور کتیرلمسی تکلیفنی‌ده انسانیته یاقیشـمیه‌جق بر قابالقـله رد ایتمشدر ،

یاپیلان تحقیقات نتیجه‌سنده ژاندارمه‌لره کویا حفظی‌نك صاری قلوبه تهدید آمیز مکتوبلر کوندردیکی و یکی ضیا غزته‌سنده یازدیغی بر شـعرله تحقیر ایلدیکی سـویلنمش اولدیغی آکلاشیلمشدر.

حتی بو دوغری اولسه بیله حکومتك محاکمی وارکن خود بخود بر کیمسه‌یی دوکمکه قالقیشمه‌نك هانکی مادهٔ قانونیه‌یه موافق اولدیغی صورارز ؟

مسئله آکلاشیلنجه بالطبع قومیسیون پروتستو ایتمش و بو صیره‌ده پولیس مدیری‌ده کلدیکی جهتله اوکا مراجعت و ضربه جرأت ایدن ژاندارمـه‌لرك تجزیه‌سی طلب ایدلمشدر .

بوتون بو مسـئله‌لرك سـببی، نه حفظی ارقداشمزك کویا صاریلردن بر قاچنی دوکمك ایچین بر محله چاغیردیغی یالانجی مکتوب ، نه‌ده یکی ضیاده شاقه طرزنده یازیلان شعردر .

بز پك آعلا بیلیورزکه اصل مقصد جمعیته منسوب عمله‌یی تدهیش ایتمك ، قورقوتمق و بو صورتله آلچاقلغك اك بیوك بر نمونه‌سی اولان تجار چناق یالایجیلغنی قوتله مدافعه ایتمکدر.

صاریلر ظن ایتمه‌سینلرکه بونلره واقف دکلز و چویردکلری مانوره‌نك نه اولدیغنی بیلمه‌یورز ،

بز اونه‌دن بری عمله‌یی آزچوق حمایه ایدن درامه پولیس مدیرندن بو ظالملرك بهمه حال تجزیه ایدلمسنی شدتله و اهمیتله طلب ایدیورز و حق حیاتمزی ، قانون دائره‌سـنده سربستیمزی اخلال ایده‌نلره بو کون مسامحه ایدیلیرسه یارین بر بشـقه صورتله تجاوزه اوغرامیه‌جغمزی کیم تأمین ایده‌بیلیر؟

کلن شعرلردن :

حق یولی

بورژوازی بر ظلمتدر ، دنیامزی قارارتان ،
عمله‌یی الداتیرم دیه کونده یوز بیك دانه یالان آتان ،
قومونیزم فرقه‌سنی ، یکمك ایچون او هر زمان ،
عمله‌یی چیکنه‌میه ، هم ازمکه جانلر آتان.

بونلر بر حقسزلقدر ، بونلری هپ قورویان ،
محتاج اولان قردشنی براقیوب دویوران ،
« حقاً » هر کس مساویدر سوزلرینی بیوران،
قومونیزم کونشیدر ، ای قومونیست قالق اویان.

کوچوك ایشجی

— ٣٣٧ — درامه : یونس نزهت

آووقاتلرك غره‌وی

قاضیلرك مشروع سببلر اولمانجه عزل و تبدیل ایدیله‌میه‌جکلرینه دائر اولان نظامنامه مادهٔ مخصوصنی تعدیل ایله پارتیزانلق احتراصـلرندن منزه اولماسی لازم کلن حاکم و قاضیلری کندی املنك بازیچه‌سی یاپمق ایسته‌ین حکومتك قانونسز حرکتنی پروتستو ایچین صـوفیه‌ده قونغره عقد ایده‌ن بورژوا فرقه‌لرینه منسوب آووقاتلر جمعیتی اعضاسی بعدما چفتجی فرقه‌سی منسوبلریله حکومته مظاهرت ایده‌ن هر هانکی بر کیمسه‌نك دعواسـنك مدافعه‌سنی درعهده ایتمه‌مکه و بونلره قارشی (دائمی غره‌و —) اعلانـنه قرار ویرمشلردر . مع‌مافیه چفتجی فرقه‌سندن اولان دینداشلریمز بورژوا آووقاتلر جمعیتی ایله علاقه‌سی بولنمایان قومونیست دعوی وکیللری معرفتیله وهم کندیلرینی صویدورمه‌دن ایشلرینی کوره‌بیلیرلر .

— تورك‌سوزی —

ینه پولیس مدیری افندی‌یه رجا ایدیورز اکر ژاندارمـه‌لری بو قدر آفه ، بو قادار قوتلی دلیقـانلی ایسه‌لر ایشـته حدود بویلری ، شهر ایچنده قبادیلق کوستره‌جکلرینه حدود بویلرنده چته‌لری داغتمغه کیتسونلر . .

بووسیله ایله درامه‌لی آرقداشلرمزه‌ده توصیه ایده‌رزکه بویله یالانجی و آلچق حریفلر افترالریله هیچ بر شی یاپامزلر. تجارلره خوش کورونمك ایچون بایدقلری فنالقلره مقابله آنجق عمله‌مزك جمعیتلری اطرافنده برلکله ، طوپلولقله بولنملریله قابلدر . صاریلر ایسته‌دکلری قدر قودورسونلر . بزم باجاقلرمزده اتحاد کچه‌لری وارکن ایصیره‌مازلر ..،

حافظ آرقداش

غزته‌مز مدیر مسئولی حافظ آرقداش بو هفته ظرفنده قواله‌یه کیده‌جکدر . کندیسـی هیئت اجرائیه‌یه مراجعتله مساعده اعطاسنی طلب ایتمش و هیئت اجرائیـه طرفندن بلا مدت مأذونیت اعطا اولنمشدر. هیئت اجرائیه بو هفته ظرفنده عقد ایده‌جکی اجتماعده یکی بر مدیر مسئول تعیین ایده‌جکدر . حافظ آرقداشه قواله‌ده صحت وفعالیت تمنی ایده‌رز .

بر قورناز . . . فقط

توتون تجارلرندن دوقه‌ـاحینیس بیوك فابریقه‌لرك اوروپایه توتون کوندرمکده اولدقلرندن خـبردار اولارق فرصتدن استفاده ایتمك و یکرمی بش بیك کیلویه یاقین ایشله‌نمه‌مش توتونی قاچیرمق ایسته‌مش . بوندن خبردار اولان توتون عمـله جمعیتی سرعتله سلانیك نقلیه و قایقجیلر جمعیتی ایله تماسه کله‌رك توتونلرك اخراج ایدلمه‌سنی تأمین ایتدیکی کبی بش کشیلك بر قومیسیونده والیٔ عمومی‌یه مراجعت و شکایتده بولنمشدر .

والی عمومی مسئله‌یی تدقیق ایدرك عمله لهنده حاله چالیشه‌جغنه سـوز ویرمشدر . دیکر طرفدن توتون عمله جمعیتی بحریه نقلیه مرکزی ایله مخابره ایدرك بالجمله تدابیری اتخاذ ایله‌مشدر. باقالم بو قورناز تجارینه عمله‌یی آلداتمغه قالقیشه‌جقمی ؟ .

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI